N°. 274. # DE GRONDWET. 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 12 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden. . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 70, Ned. Cour.

De bijstand, dien de twee groote Westersche Mogendheden aan Turkije verleenen tegen Rusland, heeft de Porte reeds in staat gesteld, om krachtdadige maatregelen te nemen tot hervorming van het Turksche Rijk, ten einde het van lieverlede meer toegankelijk te maken voor de Christelijke beschaving en aan alle onderdanen gelijke regten te doen toekennen.

Wij hebben onzen lezers dezer dagen medegedeeld, dat de Porte al de bezittingen der moskeën verklaard heeft tot staatseigendom en dat de Sheik-ul-Islam (het hoofd der Turksche geestelijkheid), die geweigerd had, in dezen maatregel toe te stemmen, van zijne waardigheid ontheven is geworden. Men mag dit besluit der Porte, wanneer het later bevestigd mogt worden, veilig beschouwen als het gewigtigste, dat sedert de vernietiging der Janitscharen door eenig Turksch gouvernement is genomen; want het omvat een maatregel, waarvoor zelfs Sultan MAHMOED is teruggedeinsd, ondanks hij zulks steeds als eene der eerste voorwaarden tot de hervorming des Turkschen Rijks had beschouwd. De maatregel, die aan een groot vooroordeel der Moslemins den kop indrukt en de belangen der Ulema's in het hart aantast, zou dan ook nimmer kunnen genomen zijn, ware het niet, dat de Porte onmiddellijk steun kon vinden in eene aanzienlijke krijgsmagt der Mogendheden. Ondanks dien steun zou het ons evenwel niet verwonderen, indien wij in de eerste dagen van eene hooge opgewondenheid in Konstantinopel vernamen, die welligt van feitelijkheden de voorbode is.

Om al het gewigt van den genomen maatregel te doen begrijpen, wenschen wij onzen lezers omtrent het punt, dat geregeld werd, eenigzins nader in te lichten. Het zal, boven en behalve de reeks van feiten, dagelijks aan het Nederlandsche publiek medegedeeld, niet van belang ontbloot zijn, om het nu en dan een dieperen blik in de gebeurtenissen te doen werpen. De moskeën en godsdienstige stichtingen van het Turksche Rijk vertegenwoordigen magtige geestelijke corporatiën, die eene onafhankelijke, wettige en theocratische magt in den staat vormen. De Ulema's of meesters van de Wet en den Koran, zijn de eenige bezitters van de uitgestrekte rijkdommen, die aan deze stichtingen toebehooren; en te gelijker tijd beschikken zij, als de verkondigers van het geloof en de uitleggers van den Islam, over een gezag, waarvoor de hoogste magt in den staat meermalen genoodzaakt geweest is te bukken. De onzekerheid van eigendom onder een willekeurig Gouvernement en vele andere oorzaken hebben, sedert onheugelijke jaren, de Turksche grondeigenaren, van geslacht tot geslacht, genoopt, om hunne landerijen in eigendom af te staan aan de Moskeën, met voorbehoud alleen voor henzelven en hunne regtstreeksche [illegible] van het vruchtgebruik. De goederen, welke de moskeën of godsdienstige corporatiën op die wijze in bezit hadden, werden *vacoof*, of zoo als men het in Indië noemt: *woekf*, en worden voor altijd in de doode hand behouden. Die goederen zijn tot dusver vrij gesteld geweest van belastingen en persoonlijke confiscatie; en thans berekent men, dat reeds *ruim drie vierde gedeelten* van het Turksche gebied op die wijze den eigendom der geestelijkheid zijn geworden. Na deze korte verklaring zal het onzen lezers duidelijk zijn, dat een maatregel, die strekt om deze magtige corporatiën te onteigenen van onmetelijke rijkdommen, welke zij, gedurende eeuwen, bezeten hebben krachtens den dubbelen titel van wettig gebruik en godsdienstige vereering; om onder het regtstreeksch gezag van den Sultan terug te brengen het drie vierde gedeelte des lands, waarvan het één derde door MOHAMMED den Veroveraar aan de Moskeeën was geschonken; om de geheele magt te trotseren, welke de Ulema's en de godsdienstige orden in staat zijn, ter verdediging hunner vergrijsde regten op te roepen: dat zoodanige maatregel genoemd mag worden een der grootste *coups d'état*, welke immer zijn volbragt.

De maatregel zelf moet beschouwd worden als de onvermijdelijke voorwaarde tot de wezenlijke hervorming en vooruitgang van het land. Elke Christen-staat heeft, in een vroeger of later [illegible] geschiedenis, gelijke verandering ondergaan, en de uitgestrekte bezittingen, welke het bijgeloof of de begeerlijkheid van vroegere eeuwen in de handen der Kerk stelden, werden tot gebruik van het algemeen teruggegeven. De maatschappelijke omwenteling, die, door de emancipatie der Christenen, in Turkije moet tot stand komen, en het vaststellen van het beginsel van gelijkheid tusschen alle volksstammen en godsdiensten in het Rijk, moet, als een onvermijdelijk gevolg, leiden tot de opheffing der uitsluitende suprematie, welke de Moslemin tot dus ver uitoefenden over verreweg het grootste gedeelte van het grondgebied, met uitzondering van den Archipel en de provinciën, waarvan zij bij tractaat zijn uitgesloten. Wij weten wel, dat veranderingen, of liever: omwentelingen van dien aard, nooit volbragt worden zonder de gevaren en de gevolgen van alle omwentelingen onafscheidelijk; maar wij zijn evenzeer overtuigd, dat, is éénmaal de crisis doorstaan, de toekomstige kracht en onafhankelijkheid van Turkije afhangen zal van de invoering van een stelsel, vierkant tegenovergesteld aan dat, hetwelk een zoo prachtig en uitgestrekt Rijk aan den rand van den ondergang heeft gebragt.

Dr. CAPADOSE spreekt in No. 1158 van *de Nederlander: een woord voor onze dagen.*

Wij onthouden ons zorgvuldig van eenig oordeel te vellen over de verschilpunten, die de Hervormde Kerk verdeelen; maar we mogen niet nalaten op enkele revolutionnaire uitdrukkingen, die dit woord karakteriseren, de aandacht te vestigen, opdat het meer en meer openbaar worde, dat onder de leus van anti-revolutionnaire beginselen zich eene revolutionnaire strekking tracht te verbergen.

„Dr. Meijboom, Dr. Zaalberg en *consorten* zullen wel als Doctoren in de Theologie, omdat dit een Academische titel is van geleerdheid, maar nimmer als Bedienaars des Goddelijken Woords, daar zij het radikaal daartoe missen en *hoezeer* reglementair georderd, door mij worden erkend.

„De *vermetele* beslissing van een *tegen Gods waarheid rebellerend* klassikaal bestuur van Amsterdam is het zegel komen drukken op de *ontrouw* van hen, die volhouden, dat er in de Nederlandsche Hervormde Kerk geene kerkleer bestaat en de volkomene leervrijheid als hun regt verdedigen.”

„Het Despotismus is ook, op kerkelijk terrein, het onvermijdelijk gevolg van dien revolutionnairen geest, die de leervrijheid predikt of liever losbandigheid, daar dezelve den band van Gods Woord niet wil, predikende vrijheid, daar zij zelven *dienstknechten der ongeregtigheid zijn.*

„Wanneer een vader zich met zijn kind, veeleer dan zijn geweten geweld aan te doen, in een naburige plaats of dorp, waar een getrouwe Leeraar is (indien er op zijne eigene plaats geen is) begeeft, om door hem zijn kind aan een Drieëenig God te doen opdragen in den heiligen waterdoop en daar met vrij geweten op de gedane vraag bevestigend te kunnen antwoorden, *dan staan daar de hellebardiers van het Despotisch Reglementarismus*, die dien Leeraar durven verbieden, een kind uit eene andere gemeente te doopen. *Ziedaar het groote spel van den erfvijand des menschen, van den zielemoordenaar van den beginne.*”

„Ik wensch van God, dat *getrouwe Leeraars*, zich nu althans, van die banden zullen losmaken, en niet meer aarzelen, *ondanks de reglementen*, ook kinderen uit andere gemeenten, zoo zij hun ter doop worden aangeboden, die plegtigheid te bedienen.

„Waarom zouden zij (de geloovige Leeraars en leden onzer kerk) dan niet nu vooral, daar de vijand met uitgetogen zwaard en in zaâmgedrongen gelederen aanrukt, zich vereenigen en als 't ware een leger uitmaken, waarin (*de uniform der regementen moge verscheiden zijn*) allen echter onder het commando van een en denzelfden generaal en tot hetzelfde doel, de verdediging van de citadel, ten strijde voortrukten? Indien bij voorbeeld, in onze dagen, een *geschrift*, eene soort van *declaratie* [illegible] *getuigschrift* het licht zag.”

Wij staken hier onze aanhalingen, omdat zij [illegible] voldoende toeschijnen tot aanwijzing van den [illegible] nairen geest, die zich onder democratische vormen [illegible] te verbergen en bij verdere ontwikkeling, zoo[illegible] meerderheid heeft, tot een despotismus [illegible], om de teederheid der [illegible], de rust in Kerk en Staat bedreigen zou.

Wij hebben evenwel geene vrees voor de bereiking dier bedoelingen en het welgelukken der voorgenomene aanslagen; omdat wij juist in den aard der middelen, die aangewend worden, en in het karakter der partij, daarvoor genoegzame waarborgen meenen te vinden.

Wij wachten ons zorgvuldig, om te beslissen, of de anti-revolutionnaire partij, in hetgeen haar op kerkelijk gebied drijft, geheel in het ongelijk moet worden gesteld: niet enkel, omdat wij voor ieders overtuiging eerbied koesteren, en het ongelijk, naar ons gevoelen, niet altijd aan de zijde der minderheid ligt; maar omdat wij veel prijs stellen op eene trouwe handhaving van bestaande wettelijke verordeningen, en er, naar ons inzien, voor het belang van den Staat veel aan gelegen ligt, dat elk zedelijk ligchaam het karakter van deszelfs oorspronkelijke instelling blijve bewaren. De ondervinding van de laatste tijden heeft ons genoeg geleerd, wat er van kerkelijke losbandigheid en geestelijke heerschzucht, op Protestantsch gebied, te vreezen is.

De kerkelijk-regtzinnige partij heeft, in de laatste jaren, in hetgeen zij tot wegneming van vermeende grieven in het werk stelde, nimmer den weg bewandeld, die op staatkundig gebied den roem der constitutionnele partij uitmaakt, namelijk: den wettigen weg. Zeldzaam was het, dat men een reglementair middel aanwendde, dat tot handhaving van het regt der gemeenteleden kon strekken. Men nam democratische vormen te baat, om op de menigte, op proletarii, te werken tot voeding van den aristocratischen geest van de partijhoofden. Zoo de afscheiding zich tot de mindere standen bepaalde: het was de consequente ontwikkeling van het democratisch beginsel. Den partijhoofden was het niet om de zaak te doen, maar slechts de vorm trok hun aan. De schamele menigte werd bewerkt, behalve door andere middelen, ook door oefeningen, evangelisatiën, bijbellezingen, enz.; maar het meer verlichte deel der Natie scheen van die vormen afkeerig. In plaats van zich door de openbaring der waarheid aangenaam te maken aan de conscientiën van anderen, was een hooghartig exclusivisme, eene aristocratische aaneensluiting, eene toenemende bevordering van onkerkelijkheid, ja nog veel meer, eene liefdeloosheid, welke personen en gedragingen trof, de oorzaken van die afkeerigheid, welke nog altijd bij een welgezind deel der Natie jegens de anti-revolutionnaire partij heerscht en toeneemt. Men scheen en men schijnt nog te vreezen, — en die vrees is niet ongegrond, — dat aangeboren heerschzucht en niet het belang der gemeenteleden, de drijfveer is der partijhoofden, en het slechts is: ôte toi de là, que je m'y mette. Die vrees is niet ongegrond, indien wij er op letten, hoe menigmaal ergerlijke verdeeldheid onder de partij heerschte, en Dr. CAPADOSE, vooral jegens kerkelijk-regtzinnige leeraren, van eene liefdelooze gezindheid heeft doen blijken.

Wij moeten het bekennen, dat er weinig aantrekkelijks gevonden wordt in eene partij, welke eene heilige en zeker eenmaal zegevierende zaak tot haar schild misbruikt; maar nogtans zoo weinig betoont den geest te bezitten van Hem, wiens koningrijk niet [illegible] uiterlijk gelaat; — vooral als van onder dat [illegible] tijd tot tijd, staatkundige bedoelingen te [illegible] Reeds in 1840 was het verband [illegible] politieke geschillen niet [illegible] de Natie van hare [illegible] de vergeten, [illegible] dat men de kerkelijk-[illegible] te schatten. [illegible] heeft te [illegible] welke mate van invloed [illegible] partij, op kerkelijk en staat-[illegible] worden toegekend, en hare stoffe-[illegible] onmagt is openbaar. „Eene ernstige [illegible] ophanden.” Wij vreezen voor Kerk en Staat [illegible] geene ernstige gevolgen. De partij is zwak door de afscheiding en...... de landverhuizing.

Maar al gaat de partij te gronde: het beginsel, dat haar deed geboren worden, zal, zoo het zuiver bewaard

wordt, niet verloren gaan. Welligt zal het lot der partij onder hooger beschikking, daaraan dienstbaar worden. Die partij heeft geen de minste zekerheid van het behalen der overwinning, al wilde zij alle beloften en toezeggingen uit de H. Schrift op haar van toepassing maken. Het gaat daarmede, gelijk met de Oostersche quaestie. Rusland roept den Heer der Heirscharen tot zijne hulp; de Aartsbisschop van Parijs drukt zijne hoop uit op den zegen des Allerhoogste; het Engelsche volk wijdt een bededag aan de afsmeeking van den zegen over hare met verderf en vernieling bedreigende wapenen. Ieder eigent zich, op denzelfden grond, het regt op de overwinning toe. Maar gelijk het voor ieder eene reden van zelfonderzoek oplevert, naar de regtmatigheid van het doel en de middelen, zoo ook is het voor de anti-revolutionaire partij eene ernstige vraag, of hare handelingen op kerkelijk gebied, in maatschappelijken kring, bij staatkundige gebeurtenissen, in harmonie waren met de zaak, die haar tot leus verstrekte, dan wel of er ook in haar midden een ban is, waardoor zij eene gegronde hoop op de overwinning harer tegenstanders heeft verbeurd.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Uit Parijs schrijft men, dat Z. Keiz. H. Prins Napoleon naar het leger van het Oosten is vertrokken. Eene groote menigte bevond zich aan de spoorwagen, om een laatst vaarwel aan den prins te zeggen. Z. Keiz. H. prins Jerome vergezelde zijn zoon, van wien hij zich niet dan in het laatste oogenblik wilde scheiden. Z. Exc. de Turksche gezant met zijn eersten raad van legatie zal den prins tot Toulon begeleiden. De Keizer heeft aan het admiraal schip *La ville de Paris*, dat naar de Zwarte Zee gaat, ten geschenke gegeven, eene heerlijke schilderij in olieverw, voorstellende de H. Maagd Maria, patrones van de matrozen. Zondag, 19 Maart, is die schilderij plegtig gewijd. De aalmoezenier van het admiraalschip, de heer Creps, heeft het beeld van de moeder Gods aan het scheepsvolk aanbevolen.

— De heer de Montalembert is voor den regter van instructie, den heer Treilhard, geroepen. De graaf zal vóór het te wijzen vonnis niet in hechtenis genomen worden. Hij heeft slechts een bevel tot verschijning bekomen.

— Het Fransche Gouvernement had voor geruimen tijd eene commissie belast met een onderzoek, omtrent het door den heer Willems in Belgie uitgevonden middel tot behoeding van het rundvee tegen de longziekte. Haar rapport is thans openbaar gemaakt; het is onderteekend door den heer Roulay, leeraar aan de rijks-veeartsenij-school te Alfort, en door den heer Magendie, lid van het Fransche instituut en voorzitter der commissie. Door onderscheiden proefnemingen is de commissie tot de overtuiging gekomen, dat de inenting, althans tijdelijk, tegen de besmetting behoedt, doch dat zij in hare gevolgen nog gevaarlijker is, dan de kwaal zelve, hetgeen echter naar het oordeel der commissie waarschijnlijk alleen het gevolg is van gebreken bij de aanwending van het middel, welke eene meer langdurige ervaring zal leeren vermijden.

TURKIJE.

De laatst ontvangen telegrafische berigten komen hierop neder:

KOPENHAGEN, Zondag 9 April. Vier Engelsche fregatten en een stoomschip zijn den 5den dezer Hammer, op het eiland Bornholm, gepasseerd. Het Fransche schroefstoomschip *Austerlitz* heeft gisteren voor Elseneur het anker geworpen. De uit Zweden ontvangen berigten bevestigen, dat Rusland zijne militaire posten op de Alands-eilanden heeft verlaten. De Britsche admiraal Napier is gisteren van het koninklijk verblijf Friedrichsborg alhier teruggekeerd.

WEENEN, Zondag 9 April. Heden is het protocol der vier mogendheden onderteekend. Daarbij wordt bepaald, dat zij onveranderlijk eenstemmig zullen handelen, voor de integriteit van het Turksche gebied zullen waken, de ontruiming der Donau-vorstendommen eischen, omtrent de nadere punten in gemeen overleg zullen treden, en aandringen op de verbetering van het lot der christenen in het Ottomannische rijk.

WEENEN, Maandag 10 April. De berigten van het oorlogstooneel tot 5 dezer melden niets van een veldslag bij Rassova. De Russen zijn tot aan den muur van Trajanus voortgerukt, zonder den vijand te ontmoeten.

BERLIJN, Maandag 10 April. Het tusschen Pruissen en Oostenrijk gesloten tractaat tot een aanvallend en verdedigend verbond is reeds naar Weenen gezonden, om te worden geratificeerd.

PARIJS, Maandag 10 April. Er is tusschen Frankrijk en Engeland een nieuw of- en defensief verbond gesloten.

TRIEST, Maandag 10 April. Volgens hier ontvangen tijdingen hebben de Grieksche insurgenten eene nederlaag geleden en zijn zij teruggeslagen. De Porte heeft belangrijke versterkingen naar Thessalie gezonden.

— Het Oostersche vraagstuk levert op dit oogenblik twee onderscheiden gezigtspunten op, ten eerste het staatkundige oogpunt. Het eerste verdient heden bijzondere aandacht. Uit de gister en hierboven medegedeelde telegrafische berigten blijkt het, dat er van de onderteekening van drie staatstukken wordt gesproken, 1°. het nieuw protocol der vier mogendheden te Weenen, 2°. de overeenkomst tusschen Pruissen en Oostenrijk te Berlijn en 3°. een aanvallend en verdedigend verdrag tusschen Frankrijk en Engeland, buiten dat, hetwelk reeds tusschen die mogendheden en Turkije is gesloten. Te Parijs verwacht men dat, na het opmaken van het nieuwe protocol te Weenen, de Duitsche mogendheden spoedig werkdadig zullen medewerken, om met Frankrijk en Engeland Rusland te bestrijden. Reeds gisteren werd opgemerkt, dat het te voorzien is, dat de medewerking zoo spoedig niet zal plaats hebben, tenzij nieuwe gebeurtenissen de stelling der twee Duitsche mogendheden zouden doen veranderen. Het Oostersche vraagstuk is echter zoo veel omvattend, zoo ingewikkeld, het geeft en zoo ruim veld tot gissingen, dat het mogelijk is, dat men te Parijs de zaak uit het juiste oogpunt beschouwt. Den 6den had men van Berlijn naar Weenen gezonden eene overeenkomst, in eerstgemelde stad voorloopig vastgesteld, door de gevolmagtigden der beide hoven, met het oog op de verlenging van het verdrag van 15 Mei 1851, waarbij Oostenrijk en Pruissen zich wederkeerig hebben gewaarborgd, het bezit van die gedeelten van hun grondgebied, die in den Duitschen bond niet begrepen zijn.

Ten aanzien van het krijgskundig oogpunt valt er heden wederom weinig mede te deelen. Het blijkt, dat de berigten nopens een geleverden slag tusschen Russen en Turken te Rassowa tusschen Hirzova en Silistria weder als ongegrond moeten beschouwd worden. Immers men heeft tijdingen van 3 dagen later dan waarop die slag zou hebben plaats gehad, die daarvan volstrekt geene melding maken. Zij behelzen integendeel, dat generaal Lüders tot den muur van Trajanus is voortgerukt, zonder de Turken te ontmoeten. Daar het nu zeker is, dat deze laatsten zich in den omtrek van die sterkte verzameld hebben, zoo mag men elk oogenblik de tijding van eenig gewigtig voorval te gemoet zien. De Russische legerberigten maken nog geen gewag van de verovering van Isatscha of van Hirsova. Uit dezelfde officiële berigten blijkt, dat al hetgeen gemeld was nopens de verdediging van Toultscha door de Turken, en het beleg van Matschin, dat drie dagen zou geduurd hebben, onnaauwkeurig was. Beide plaatsen zijn zonder slag of stoot ingenomen. Dat komt ook overeen met een schrijven uit Konstantinopel, volgens hetwelk de Turksche krijgslieden, op dat gedeelte van den regteroever der rivier, bevel hadden bekomen zich terug te trekken, zoo de Russen ernstig mogten beproeven de rivier daar ter plaatse over te trekken, daar zij niet talrijk genoeg waren, om een afdoenden tegenstand te bieden. Men bevestigt uit Konstantinopel het berigt van het beschieten der drie koopvaardijschepen door de Russen bij den Sulina-mond en van het vernielen van één dier vaartuigen door de kogels. De heer Metaxas, vertegenwoordiger van Griekenland te Konstantinopel, zou den 3 dezer laatstgemelde stad verlaten. Er worden eenige bijzonderheden opgegeven, nopens de firmans, waarbij regtbanken worden govestigd en waarbij tevens de Christenen worden toegelaten om, even als de Muzelmannen, in regten te verschijnen en te getuigen.

Wat den Griekschen opstand betreft, Nechet-Bey, vertegenwoordiger van de Verhevene Porte bij de Grieksche regering, is te Konstantinopel teruggekeerd.

Hij berigt dat de opgewondenheid van het volk te Athene niet was bedaard; dat het hôtel van den Franschen minister ten voorwerp heeft gestrekt van eene vijandige volksbeweging, en dat de admiraal Le Barbier de Tinan, na een onderhoud met koning Otto gehad te hebben, besloten had eene dreigende houding aan te nemen.

Volgens *la Patrie* is de Oostzee nog vol ijs, en wordt alle toegang daartoe afgesneden. Bovendien woedde er in de laatste dagen eene zware N. W. wind. Men verwachtte niet, dat de dooi spoedig zou plaats vinden, zoodat de haven van Kroonstad niet vóór de eerste dagen der maand Mei toeganklelijk zou zijn. Is dit nu zoo, dan zullen de krijgsbewegingen in de Oostzee natuurlijk worden belemmerd. Het Fransche oorlogsvaartuig *l'Austerlitz* heeft zich onder de vlag van den admiraal Napier vereenigd en zich onder zijne bevelen gesteld.

Men bezint er aan te twijfelen of Zweden zijne eenvoudige gewapende onzijdigheid wel zal kunnen handhaven. Naarmate toch het oogenblik nadert, waarop de krijgsbewegingen in de Oostzee zullen aanvangen, neemt de opgewondenheid in dat koningrijk toe. De hoop alleen, dat Finland tot Zweden zou kunnen terugkeeren, heeft een grooten indruk op de bevolking gemaakt. Die beweging snelt voorwaarts en sommigen vreezen, dat zij der Regering zal noodzaken, om zich aan de twee Westelijke mogendheden aan te sluiten. De Zweedsche vloot heeft bevel bekomen, om zich voor drie maanden van levensmiddelen te voorzien en zich gereed te houden, zee te kiezen.

Uit Berlijn heeft men breedvoerige berigten ontvangen van eene belangrijke zitting van de tweede Pruissische kamer, waarin het ontwerp eener geldleening van 30 millioen thalers is aangenomen. De uiterste regterzijde stelde voor, dat de leening bloot en eenvoudig zal worden toegestaan, zonder dat der Regering op eenigerleiwijs zou worden aangeduid, welke staatkundige gedragslijn zij te volgen had. Dat was een voorstel ten gunste van een verbond met Rusland. De commissie en het linker centrum verlangden, dat de magtiging werd voorafgegaan door overwegingen, die zouden aantoonen, dat de Regering zich aan de staatkunde der Westelijke mogendheden aansloot. De linkerzijde ging nog verder, en wenschte, dat de magtiging werd uitgesteld tot dat de Regering de stellige verbindtenis had aangegaan, om met de Westelijke mogendheden mede te werken tot den strijd tegen Rusland. Al de amendementen, door de beide laatste partijen voorgedragen, werden verworpen. De uiterste linkerzijde heeft, met eene groote meerderheid, de overwinning behaald. Intusschen moet men aan die beslissing der kamer niet te veel gewigt hechten. Toen toch de amendementen van de commissie in het linker-centrum verworpen waren, hebben de leden tot die partij behoorende, mede voor het verleenen der geldleening gestemd. De uiterste linkerzijde is alleen blijven staan en heeft toen de vlag moeten strijken.

— Het bevestigt zich al meer en meer, dat Fran[illegible] en Engeland voornemens zijn, om, alvorens vrede [illegible] Rusland te sluiten, bijna onaannemelijke waarborgen [illegible] die mogendheid te vorderen, niet alleen voor de vrije va[illegible] in de Zwarte zee, maar ook voor het oprigten van bela[illegible] rijke werken op de kusten, die aan de voortdurende ho[illegible] van Engelsche en Fransche schepen toevertrouwd zu[illegible] worden.

— Het officieel rapport, dat prins Gortschakoff [illegible] den keizer van Rusland gezonden heeft, nopens het o[illegible] trekken van den Donau, eindigt aldus: «De krijgslie[illegible] van uwe majesteit van den generaal af tot den een[illegible] digen soldaat, verdienen allen den grootsten lof. Zij [illegible] vol geestdrift en staan gereed, om voor uwen roem [illegible] sterven.»

— Een dagblad van Berlijn deelt mede, dat het bes[illegible] van het Engelsch ministerie, tot afwijzing der nieu[illegible] vredes-voorslagen van den kant van Rusland, geno[illegible] is, met eenparigheid van stemmen, uitgezonderd eene [illegible] van den president-minister, graaf Aberdeen.

Bij gelegenheid van deze beraadslagingen heeft de [illegible] sident-minister von Manteuffel de volgende verklaring ge[illegible]

«Mijne heeren! De regering van Z. M. heeft zich, [illegible] de groote politieke spanning, waarin Europa verkeer[illegible] door de van verschillende kanten dreigende oorlogsg[illegible] genoopt gezien, van deze hooge vergadering de bewilli[illegible] zoodanig crediet te vragen, als zij noodig heeft o[illegible] vereischt wordende, de volle strijdkracht des lan[illegible] ontwikkelen. Van het aanzijn dier gevaren had w[illegible] heden voor drie weken, toen ik het ontwerp indie[illegible] het bewijs gevraagd kunnen worden; maar heden nu [illegible] dagblad van de oorlogszuchtige beweging getuigt, wa[illegible] zich de magtigste Staten van Europa bevinden, is da[illegible] wijs niet meer noodig, en thans wordt alleen de [illegible] voudige vraag tot u gerigt: «Wilt gij, te midden [illegible] deze gevaren, aan de regering de middelen verschaffe[illegible] ze met nadruk af te weren? of wilt gij die mid[illegible] weigeren?» Tot het een zoowel als tot het ander zij[illegible] ten volle geregtigd.

«Ik heb aan uwe commissie met uitvoerigheid en o[illegible] hartigheid inlichtingen gegeven omtrent den loop, die [illegible] politieke gebeurtenissen tot hiertoe hebben genomen, [illegible] trent de te dien aanzien door Pruissen bewaarde hou[illegible] Ik heb dat gedaan, omdat ik van oordeel was, da[illegible] zonder nadeel voor den lande kon geschieden, omda[illegible] aan u, mijne heeren niets wilde onthouden, wat o[illegible] bepaling uwer stem van invloed kon zijn, en omdat [illegible] mij als eene geschikte gelegenheid voorkwam, om [illegible] keerde begrippen en voorstellingen, die het land ve[illegible] rusten tegen te spreken en de politiek van Pruissen [illegible] eene zelfstandige en van den aanvang af de vreed[illegible] vereffening van het verschil beoogende, in het ware [illegible] te plaatsen.

«Ik wil hier in geene herhaling treden van hetgee[illegible] het verslag uwer commissie ter neder gesteld is. Ik [illegible] er slechts eene daadzaak bij, die ik tijdens de [illegible] gingen der commissie nog niet konde mededeelen; het [illegible] die, *dat tusschen de gevolmagtigden der vier mog[illegible] heden te Weenen een nieuw protocol is tot stand geko[illegible] hetwelk de gemeenschappelijkheid der pogingen o[illegible] tot dusver in acht genomen grondslagen constateert, [illegible] dat de Pruissische gezant voor twee dagen gelast i[illegible] worden dit protocol mede te onderteekenen.*

«Terwijl gij, Mijne Heeren, thans deze gewigtig[illegible] raadslagingen hebt aangevangen, wil de regering [illegible] twijfel laten bestaan omtrent de wijze, waarop z[illegible] eventueel votum zal opnemen. De regering zal [illegible] met uitstel gepaard gaande of van voorwaarden afhan[illegible] gestelde bewilliging als eene weigering moeten beschou[illegible] want ter bereiking van haar doel acht zij het bela[illegible] en noodzakelijk, dat zij juist *thans* de beschikking [illegible] de verlangde geldmiddelen erlange; en evenzeer zo[illegible] doel van hare aanvrage verijdeld worden, indien [illegible] door voorwaarden en onderstellingen, de handen [illegible] den moesten worden op een tijdstip, waarop het h[illegible] van gewigt is de handen vrij te hebbon.

«Hebt gij geen genoegzaam vertrouwen in de Re[illegible] om te verwachten dat zij in de gegeven omstandi[illegible] van het verlangde crediet een goed gebruik zal [illegible] vordert gij verbindtenissen voor de toekomst; zo[illegible] andere waarborgen, dan die het verledene en het [illegible] woordige u aanbieden, welnu mijne heeren, dan [illegible] het regt, om op de aanvrage der regering met [illegible] antwoorden; welken invloed dit NEEN bij de tegenw[illegible] gesteldheid der wereld op de stelling van Pruiss[illegible] moeten uitoefenen, behoef ik u niet te zeggen.

«Maar in het tegenovergestelde geval geeft gij [illegible] rondborstig en krachtig «JA!» ten bewijze dat, [illegible] de gevoelens over de quaestiën van den dag verd[illegible] het dreigende gevaar ten allen tijde een eensgezin[illegible] sen vindt.»

EGYPTE.

De ijzeren spoorweg van Alexandrie is gedeelt[illegible] opend voor de overland-passagiers.

NOORD-AMERIKA.

De stoomboot «*Black Warior*» is aan kapitein [illegible] tegen eene vergoeding van 6000 dollars terugge[illegible] heer John Mitchell heeft eene hevige proclamatie [illegible] digd, strekkende om al de Ierlanders, die [illegible] wonen, op te zetten om zich van Canada meester [illegible]

— Santa Anna heeft, den 12 Maart, zijne [illegible] verlaten om in persoon tegen Alvarez, het [illegible] opstandelingen, op te trekken. Deze heeft zich [illegible] bergen begeven. Het ontbreekt hem aan geld [illegible] levensmiddelen. Hij is door meest al zijne par[illegible] verlaten. Al zijne eerbewijzingen en al zijne [illegible]

zijn hem ontnomen. De bezetting en het volk hebben zijne zaak vaarwel gezegd en getrouwheid aan de Regering gezworen. De opstand kan dus als geheel gedempt beschouwd worden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

Zitting van Dingsdag 11 April.

In deze ziting is: 1° het ontwerp van wet tot verhooging van hoofdstuk VII der staatsbegrooting voor 1853 (Traktement van den Minister) zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen.

2°. Is evenzeer zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp tot het verleenen van vrijdom van inkomende regten voor meststoffen in Ned. Indië.

3°. Zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen, dienst 1853 en 1854.

De heer van Andringa de Kempenaer zal niet over het ontwerp spreken, maar over eene opmerking, in het verslag der Kamer voorkomende, volgens welke eenige leden hebben aangedrongen op eene nadere regeling bij de wet van het regt op de aanwassen, inzonderheid ook ter bevordering der ontginning van die aanwassen. Hij dringt op de noodzakelijkheid daarvan aan, vooral met het oog op de noordelijke kusten van Friesland. Die ontginning zou in het algemeen belang zijn, de werkzaamheid bevorderen en de nijverheid uitbreiden. Hij wenscht dus eenige inlichting te bekomen, of dit onderwerp voor nadere wettelijke regeling vatbaar wordt geoordeeld.

De Min. v. Financien *ad interim* zegt, dat de meening der Kamer in dit opzigt niet aan de Regering is gebleken. Er wordt toch in het verslag maar van eenige leden gesproken. Het valt hem moeijelijk in zijne interimaire positie een gevoelen bloot te leggen, dat zijn opvolger zou kunnen binden. Hij zal dus alleen zijn persoonlijk gevoelen mededeelen. Het komt hem voor dat de burgerlijke wetgever te dezen aanzien zeer duidelijk is. Er bestaat alzoo nopens die wetgeving geene onzekerheid, maar wel nopens vroegere wetten en de toepassing op bijzondere gevallen. Hij begrijpt dus niet, wat de spr. met eene wettelijke regeling bedoelt. Hij zal gaarne deze zaak aan zijn opvolger aanbevelen.

De Heer de Kempenaer dringt nog nader aan op eene billijke regeling van dit onderwerp in verband met de aanspraken van het domein. Er moet, ten opzigte van de bestaande regten, zekerheid zijn.

De Heer Cremers meent, dat het onderwerp de meeste belangstelling verdient. Ook hij toont het belang aan, dat het worde geregeld en gelooft, dat de bepalingen op aanwassen in de Zuiderzee niet toepasselijk kunnen zijn op die van Groningen.

De Min. v. Financien ad interim merkt op, dat de discussie thans van gedaante veranderd is. Er is nu geen sprake meer van eene wettelijke regeling, maar wel van de bestaande regten, alsmede van de regtsregelen, die op Kampen en Genemuiden van toepassing zouden zijn, maar niet op Groningen; wat het eerste punt aangaat, antwoordt Z. Exc. dat het regt van den Staat niet meer onzeker is, maar de zaak is onzeker gemaakt door de handelingen der particulieren en door hunne contestatiën. En wat het tweede punt betreft, gelooft hij niet, dat op de zaak van Groningen andere regelen zouden moeten worden toegepast. Er kan voor den een geene verandering in het bestaande regt gebragt worden. In allen gevalle, als er verschil bestaat, dan zal de onpartijdige regter uitspraak moeten doen. Dat is een punt waarover in deze vergadering niet kan worden beraadslaagd.

De heer Cremers antwoordt en geeft te kennen dat eene latere wet geene vroeger verleende en verkregen regten kan terugnemen.

De Minister herhaalt, dat al de argumenten nopens verkregene regten, juist zijn punten die door de regterlijke magt moeten worden uitgemaakt.

Nadat de heer de Kempenaer en de Minister nog nader het woord gevoerd hadden, zijn de beraadslagingen gesloten en is het ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen*.

4°. Het ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting van 1853 (abonnementen voor schrijfloonen en kleine onkosten ten dienste der besturen en commissien van administratie over de gevangenissen) is daarna, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen *aangenomen*.

5°. De beraadslagingen worden geopend over het ontwerp, tot regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof.

De heer van Eysinga vereenigt zich met hetgeen door verscheidene leden der 2de Kamer is te kennen gegeven, dat op hen een min gunstigen indruk heeft gemaakt de verklaring des Ministers van Oorlog en Marine, omtrent de bestendiging van het H. Milit. Geregtshof op den tegenwoordigen voet.

De heer v. Nispen heeft mede bezwaren, op dezelfde gronden. Hij doet uitkomen dat, ten gevolge der afhankelijkheid, de Minister van Oorlog het militair lid eene zending kan opdragen, en hem buiten de gelegenheid stellen, zijn pligt als regter te vervullen. Dit is strijdig met de onafhankelijkheid, welke van het H. M. Geregtshof, even als voor den burgerlijken regter, wenschelijk is, en welke in ons vaderland steeds op zoo hoogen prijs is gesteld.

De heer Sassen geeft te kennen dat, als hij geroepen ware over dat bestaande collegie te oordeelen, hij alsdan het gevoelen der beide vorige sprekers zou deelen. Maar het antwoord is alleen het gevolg van met de Rekenkamer gerezen moeijelijkheden; het is eene wet van noodzakelijkheid om de pensioenen van bestaande ambtenaren wettelijk te regelen. Of die ambtenaren, als zoodanig, in het algemeen belang zijn, is eene andere quaestie. Spr. is dus voor de wet, zonder te deelen de opinie der Regering omtrent de noodzakelijkheid van het H. M. Geregtshof en de grondslagen waarop het thans berust.

De Minister van Oorlog beroept zich op hetgeen door den laatsten Spr. is gezegd.

De Minister van Justitie deelt in de meening der Ministers van Oorlog en Marine, dat de instelling van het H. M. G. op dit oogenblik niet als wankelend moet beschouwd worden.

Bij hoofdelijke omvrage, wordt het ontwerp aangenomen met 27 tegen 6 stemmen. — *Tegen* de heeren: Cost Jordens, Boxman, van Nispen, van Wessem, van Eysinga en van Swinderen.

6o. Zijn zonder discussie met eenparige stemmen aangenomen de 25 wetsontwerpen tot naturalisatie van: B. E. J. Driessen, J. B. Bunnekamp, J. Boijsen, J. G. Schrakamp, C. P. L. Driessen, C. F. W. Ammon, J. Strekler, A. H. Weldemeijer, C. Hill, J. A. C Damoritz, M. A. Jaspers, P. Andreas, J. R. Lange, L. A. H. Schröder, J. C. C. Henckel, H. C. Haacke, E. J. Marten, A. Moussault, J. Riper, G. W. L. Henkel, E. Mehler, Mr. J. A. Truter, J. L. J. Knage, B. Sterneborg en E. Ainsworth.

7e. Ook het ontwerp tot naturalisatie van C. L. Overbeek, waaromtrent de commissie van rapporteurs een zoo uitvoerig verslag had uitgebragt, is zonder eenige discussie aangenomen, met 19 tegen 12 stemmen.

Door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs voor het wetsontwerp tot regeling van het muntwezen in N. I. de heeren: van Goltstein van Oldenaller, van Rijckevorsel, van der Oudermeulen en Insinger.

De Voorzitter zegt, dat thans nog ter afdoening overblijven de volgende wets-ontwerpen: 1°. tot opheffing der paardenposterij; 2o. tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting (subsidie voor de Rhijn-Spoorwegmaatschappij); en 3°. tot regeling van het muntwezen in Nederl. Indie. Over de twee eerstgenoemde wets-ontwerpen worden de verslagen ter tafel gebragt; en over het laatste ontwerp zal de Comm. v. rapp. eerst heden avond hare eerste bijeenkomst houden. De Voorzitter merkt op, dat men alzoo voor het paaschfeest de nog hangende werkzaamheden niet zal kunnen ten einde brengen. Daar nu vele leden het verlangen hebben te kennen gegeven om tijdig huiswaarts te keeren, ten einde dat feest in hunne huisgezinnen te vieren, zoo stelt hij voor de afdoening dier drie ontwerpen te verschuiven tot eene nadere vergadering, waarvan het tijdstip aan de leden later zal worden bekend gemaakt. Dien overeenkomstig wordt door de vergadering besloten. Zij wordt mitsdien tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Wij voldoen heden onze belofte en geven een overzigt van de discussie, die gisteren (Maandag) is gevoerd over het wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk X (Oorlog) der begrooting van staatsuitgaven voor 1854.

De heer v. Dam v. Isselt herinnert, dat, bij de beraadslagingen over de Begrooting van 1853, door sommige leden het comité is gevraagd. Spr. heeft toen het woord niet gevoerd, maar nadat de deuren weder geopend waren, heeft een lid het verwijt gedaan, dat de millioenen, voor oorlog besteed, niet tot andere einden, tot het aanleggen van kanalen en ondernemingen van nijverheid werden aangewend. Spr. heeft toen geantwoord, dat hij het volkomenste vertrouwen in den Min. van Oorlog stelde, maar dat, als hij eenige vragen had willen doen, hij dan zou hebben gevraagd, in verband met art. 178 Gwt., of de Min. de verantwoordelijkheid des Konings genoegzaam gedekt achtte. Het is een moeijelijk en teeder punt, vooral nu en in de tegenwoordige omstandigheden, in het openbaar van het Depart. van Oorlog en van de inrigting van het leger te spreken. Hij zal alleen zeggen, dat hij zeer verheugd was, toen de Min. van Oorlog aan de Staten-Generaal eene voordragt deed, waarin de noodzakelijkheid werd uitgedrukt, om sommige posten van dat Depart. te verhoogen. Hij heeft daarin vooruitgang en de zucht van den Min. gezien, om het leger, dat sedert zoo vele jaren mishandeld is, weder op te beuren. Als men de geschiedenis van het vaderland nagaat, dan zal men zien, dat hier te lande de afdanking van troepen steeds het struikelblok is geweest, en dat men de gevolgen daarvan steeds heeft betreurd. Spr. heeft nooit gemeend, dat het leger had moeten blijven, hetgeen het in 1831 is geweest; maar hij had gewenscht, dat het zoo ware gebleven, dat het een kern zou zijn, waaruit men, als het noodig ware, zich in staat van tegenweer zou kunnen stellen. De Minister heeft dan ook, te regt, de noodzakelijkheid eener verhooging aangewezen. Spr. rekent daaronder niet die, welke het gevolg is van de duurte der levensmiddelen; hij bedoelt de andere. — In de Tweede Kamer is een kreet opgegaan tegen de verhooging in gewone tijden. Men heeft gewild, dat in de considerans zou worden uitgedrukt, dat de verhooging alleen geschiedde ten gevolge van buitengewone omstandigheden. De Regering heeft [illegible] gehad, aan die begeerte toe te geven. De Minister, aan wiens ijver en kunde, om met weinige middelen veel te doen, Spr. alle hulde laat wedervaren, had, naar de meening des Spr., dit amendement niet moeten overnemen. De considerans, zoo als die vroeger luidde, was waarheid. Zoo als die nu luidt, heeft Spr. daarin groot bezwaar. Als hij daaraan zijne stem gaf, dan zou hij bevestigen, dat de verhooging alleen geschiedt ten gevolge van buitengewone omstandigheden. Ook in deze Kamer hebben onderscheidene leden hun genoegen betuigd, dat de verhooging meer bepaaldelijk met buitengewone omstandigheden in verband is gebragt. Maar Spr. herhaalt: het is moeijelijk, thans aan de Vergadering mede te deelen, wat hem niet onbekend is, en hetgeen de Minister ook weet, dat die verhooging geenszins het gevolg is van buitengewone omstandigheden. Als hij daartoe werd gedrongen, zou hij bereid zijn, in comité-generaal met cijfers te bewijzen, dat niet de buitengewone omstandigheden, maar de bestaande toestand van het leger de verhooging noodzakelijk maakt. Als hij het oog vestigt op hetgeen omtrent het bijeentrekken der troepen in den laatsten zomer heeft plaats gehad; wat het gekost heeft eene zoo geringe magt op een bepaald punt te vereenigen, en hoe die vereenigd waren, dan kan hij niet toestemmen, dat zijne opvatting nopens de verhooging niet de ware zou zijn. Men moge getracht hebben, de Regering met de Westersche Mogendheden in moeijelijkheid te brengen; men moge gesproken hebben van gewapende neutraliteit, en den Minister van Buitenl. Zaken in tegenspraak gebragt willen hebben met dien van Oorlog. Spr. moet daarop antwoorden, dat er geene quaestie van is, om het leger in een staat van oorlog te brengen, maar Spr. blijft integendeel overtuigd, dat de verhooging niet aan de buitengewone omstandigheden toe te schrijven is. Hij had gewenscht, dat de Minister zelf een comité-generaal had gevraagd, en alsdan aan de Kamer met cijfers had bewezen, dat ons leger niet in voldoenden staat is, noch kan worden gehouden met de tegenwoordige middelen. En dan is Spr. overtuigd, dat wanneer de Minister had gezegd, dat hij, met het oog op Art. 178 Gwt., de Koninkl. verantwoordelijkheid niet kon dekken, er dan in de Tweede Kamer niet vele leden zouden geweest zijn, die de verhooging zouden hebben afgewezen. Bij de discussien heeft men het willen doen voorkomen, alsof over die vroegere bezuinigingen luchtig is gesproken en heeft men daarin gemeend en verwijt te zien tegen de vorige ministers van Oorlog Voet en Spengler. Maar die waardige mannen waren gedrukt onder den drang van het oogenblik, onder de zucht tot bezuiniging, welke door een' Minister bezuinigingswoede genoemd is. Die gold het meest het Depart. van Oorlog, zoo dat een jaar, dewijl de Minister nog aan het delibereren was over hetgeen te bezuinigen viel, de Ministerraad besloot het Depart. op eens te decimeren. Dit kan niet voortduren. Spr. verklaart het plegtig, de Minister is niet in staat, behoorlijk aan zijne verpligtingen te voldoen, als hij telkens afstuit op den onwil der Vergader. om te verleenen, wat voor het leger noodzakelijk is. Spr. erkent, dat een groot deel der uitgaven aan oorlog besteed wordt, maar hij weet geene reden, als men van den eenen kant, om de eer en de goede trouw der Natie te handhaven, een zeer drukkenden rentelast betaalt, men van den anderen kant zoo ligt den roem en de eer voor eenige guldens zou prijs geven. Hij zal niet tegen het ontwerp stemmen, maar hij wenscht den Minister op het hart te drukken, dat hij winnen zal in de achting van het leger door het op te heffen; hij wenscht te waarschuwen tegen overdreven bezuiniging, welke men zich welligt te laat beklagen zou.

De heer van Ryckevorsel moet opmerken, dat hij zeer verschilt met de beschouwing van den vorigen spreker; waar deze zijne vreugde over betuigde, heeft hem leed gedaan, en waarover de heer van Dam zijn leedwezen te kennen gaf, heeft Spr. tot genoegen verstrekt. Daarin is niets nieuws gelegen. Voor lange tot stonden beiden over dit onderwerp in de Tweede Kamer lijnregt tegenover elkander. De heer van Dam als de welsprekende verdediger van verhoogingen voor het Depart. van Oorlog, en hij, Spr., als de vrees uitdrukkende, dat daardoor de staat der financiën in verwarring zou worden gebragt. Die vrees is helaas gebleken niet ijdel te zijn geweest. Men heeft toch ondervonden in welken toestand onze financiën zijn geraakt en men weet tevens, dat dezelve alleen door energieke maatregelen en door de opofferingen der natie, tot orde en regelmaat zijn gebragt. Dat zou echter het geval niet hebben kunnen zijn, wanneer niet krachtige bezuinigingen waren ingevoerd en daarin heeft ook het Depart. van Oorlog gedeeld. Men moet derhalve in gewone tijden op dien weg blijven voortgaan, wil men niet, dat onze financiën in den vorigen wanhopigen toestand geraken.

Spr. heeft dus de aanbieding van het ontwerp [illegible] kommering gezien, vooral ook, omdat het [illegible] het geheel niet duidelijk was of de [illegible] het gevolg was van buitengewone [illegible] eene voorziening van buitengewone [illegible] hij ook met blijdschap [illegible]. Daardoor ontwerp door de [illegible] om zijne is, voor [illegible] als eene voorziestem [illegible] door buitengewone omstanning [illegible] wil hij niet treden in eene digheden [illegible] omstandigheden; hij wil [illegible] in politieke beschouwingen, maar [illegible] als zijn gevoelen uit, dat onze financiële toe[illegible] zonder gevaar voor hernieuwde verwarring, geene blijvende verhooging van het budget van oorlog, toelaat. En dan laat hij zich ook niet hevreesd maken door hetgeen de vorige spreker omtrent die hooge noodzakelijkheid tot blijvende uitbreiding der uitgaven voor oorlog, heeft [illegible]

in het midden gebragt; want hij stelt daartegen over de verklaring van den Min. v. Oorlog, nog niet zoolang geleden afgelegd, dat het gewone budget voldoende is te achten.

De MIN. V. OORLOG zegt, dat uit de inlichtingen door hem onlangs in de Tweede Kamer gegeven, ten duidelijkste blijkt, dat hij geheel instemt met hetgeen de heer van Dam heeft aangevoerd omtrent de noodzakelijkheid tot verbetering van den toestand van het leger. Wat nu het overnemen van het amendement, in de Tweede Kamer voorgesteld, betreft, merkt hij op, dat dit amend. werd voorgesteld op het oogenblik dat het ontwerp in stemming zou komen, en dat het overnemen niet anders is geschied dan onder de voorwaarde, dat daardoor niet zou gepraejudicieerd worden het voornemen der Regering, om den toestand van het leger op den duur te verbeteren. Voor het overige was inderdaad het ontwerp voor een gedeelte het uitvloeisel van buitengewone omstandigheden, zooals: de duurte der levensmiddelen, de fourrages enz. Hij protesteert er dus tegen, dat die overname zou zijn geweest eene daad van zwakheid der regering. Dat is niet zoo. Het amend. is overgenomen in de overtuiging dat hetzelve het beginsel van het ontwerp in zijn geheel liet en het is wijders overgenomen als blijk van de zucht der regering, om het gemeen overleg te bevorderen en om van eenstemmigheid te doen blijken, dáár waar het geldt maatregelen tot handhaving van onze nationale eer. — Ten slotte heeft de minister nog eenige speciale vragen, in het verslag opgenomen, beantwoord; — waarna het ontwerp met algemeene stemmen is aangenomen.

's Gravenhage, 10 April.

WEENEN, Maandag 10 April. Een korps van 200,000 man Oostenrijksche troepen, onder bevel van den aartshertog Albrecht, heeft bevel ontvangen Servië binnen te rukken. De Porte stemt daarin toe.

Volgens alhier ontvangen berigten, zouden de Russen het Servisch grondgebied geschonden hebben en den Donau bij Radoievacz zijn overgetrokken.

Z. M. heeft de benoemingen van P. L. Wentholt, burgem. der gemeenten Heilo en Limmen, tot secretaris van die beide gemeenten, met zijne goedkeuring bekrachtigd.

Z. M. heeft den gewezen bewaarder in het huis van arrest te Tiel, C. Kesting, verleend een pensioen van *f* 79 's jaars.

Z. M. heeft de kapitein-luit. ter zee W. baron de Constant Rebecque en de luit. ter zee van de 1ste klasse F. G. L. Bolken, op pensioen gesteld, de eersten *f* 1500 en de tweede *f* 1100 benevens de titulaire rang van kapitein-luitenant ter zee.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Goor, C. M. Wijnen, notaris te Nijkerk.

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers: der dir. belast., in- en uitg. regten en acc. te Eibergen, de heer W. Th. de Jongh van Arkel, ontvanger te Megen; der dir. bel. en acc. te Megen, de heer M. M. de Crane, surnumerair van 's Rijks belastingen te Amsterdam.

Z. M. heeft volgens ouderdom in rang bevorderd: tot kapitein ter zee, de kapitein luit. ter zee P. Dibbetz; tot kapitein luit. ter zee, de luit. ter zee der 1ste kl. F. T. Verster, en P. van Woelderen; en tot luit. ter zee der 1ste kl. de luit. ter zee der 2de kl. R. H. Tideman, W. F. baron Roël, Jhr. W. H. de Jonge, P. van Bleiswijk Ris, P. W. Stort en J. H. A. de Ruuk.

Naar men verneemt zal aanstaanden Zondag (1e Paaschdag) in de Kerk van den H. Antonius aan de Prinsessegracht worden uitgevoerd, de 4e Mis van Cherubini, de Gloria van de 2e en twee Motetten van denzelfden componist, alles met groot orchest.

• Gisteren avond ontstond er in het hotel van Z. Exc. den graaf von Köningsmarck, minister van Z. M. den koning van Pruissen bij het Ned. Hof, een ligte brand. Spoedig bevonden zich de autoriteiten en eene brandspuit daar ter plaatse, die evenwel geen water behoefde te geven, daar de brand spoedig gebluscht was, die dan ook betrekkelijk geringe schade heeft te weeg gebragt.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuid-Holland, heeft den 7 dezer de volgende circulaire aan de gemeentebesturen gerigt:

• Door den heer F. F. Perk, te Delft, is eene onderlinge Verzekering-Maatschappij tegen hagelschade opgerigt, waarop ik de eer heb, UEd. te verzoeken de aandacht der Landbouwers in Uwe Gemeente te vestigen.

• Uit de gedrukte exemplaren der voorwaarden van deelneming aan deze Maatschappij, die, zoo als mij gebleken is, reeds verspreid zijn, zullen de belanghebbenden de noodige inlichtingen kunnen krijgen, en kunnen beoordeelen in hoe verre hun belang medebrengt, zich op den daarbij voorgestelden voet tegen mogelijke hagelschade te waarborgen. •

Naar men verneemt, hebben zich ruim een 40 tal adspiranten aangemeld tot het doen van examen voor de telegraphie, dat den 1 Mei zal gehouden worden.

Gisteren middag, terwijl de schippersknechts van den beurtschipper Sillevis aan boord werkzaam waren met het opvrijzen van de boegspriet, brak de lijn, die daartoe gebruikt werd, met het ongelukkig gevolg, dat dit zware stuk hout op de lenden viel van een der knechts, die daardoor in bewusteloozen en zeer gekwetsten toestand geraakte.

De Commissie voor de verbetering der wegen in het voormalig 5e district van Zeeland, zal op Donderdag, den 4 Mei 1854, te Axel, in het logement het Gulden Vlies, des voormiddags ten tien ure aanbesteden, het maken van een grindweg, loopende van Sas van Gent naar Hulst langs de drie schouwen, met eenen zijtak van deze plaats naar Axel, ter lengte van ongeveer 20,000 ellen.

De Burgemeester en Wethouders van Boschkapelle hebben bekend gemaakt, dat de Jaarmarkt of kermis, welke aldaar op de twee eerste Pinksterdagen werd gehouden, onder goedkeuring van heeren Gedeputeerde Staten van Zeeland, is afgeschaft.

Bij goedgekeurde raadsbesluiten zijn de kermissen binnen de gemeenten Geervliet, Simonshaven c. a. en Biert c. a. finaal afgeschaft.

De Fransche marine heeft den 28 dezer te Brest aanbesteed de leverantie van 50,000 kilo Hollandsche ronde roodbollen kaasjes.

Volgens een berigt van Z. M. consul te Mexico, dd. 4 Maart jl., zou de haven van Acapulco voor den handel gesloten worden, dewijl de generaal Alvarez zich tegen de regering heeft verklaard. Overigens is het in den handel te Mexico ongemeen stil.

De *N. R. C.* heeft dd. 10 April over Triest eene telegrafische depêche ontvangen met berigten uit Batavia, loopende tot den 24sten Februarij; zij behelst geen staatkundig nieuws.

Zalt-Bommel, 10 April. Eergisteren is in de Waal alhier de kabel gelegd voor den rijks-telegraaf van Utrecht over Culenborg en deze plaats naar 's Hertogenbosch.

*** **Utrecht**, 10 April. De eerste dag der groote Palm-paardenmarkt is zeer druk bezocht geweest en de handel was zeer levendig. Vooral werden vele paarden gekocht door Fransche, Engelsche en zelfs Spaansche paardenkoopers. Ook morgen zal er voor het eerst een tweede dag paardenmarkt worden gehouden.

— Heden had hier een schrikkelijk ongeluk kunnen plaats hebben: Twee menschen, in een tilbury gezeten, zijn door het schrikken van het paard van eene hoogte van 10 à 12 voeten, in de Singel gestort, bij de Catharijnebarrière. De menschen zijn gelukkig gered, doch het paard is verdronken.

— Prof. Mulder is heden avond in deze stad teruggekeerd.

Aalten, 8 April. Door den kundigen en geachten genees-, heel- en verloskundige S. van Leuven alhier, werd gister avond wederom eene breuksnijding met goed gevolg verrigt, bij eene ruim 60jarige vrouw te Lichtenvoorde welke aan eene *beklemde breuk* leed, die zonder operatie volstrekt niet was te genezen. Door hulp der kunst werd zij alzoo aan eenen anders wissen dood ontrukt. Zonder bijkomende omstandigheden is het leven dezer vrouw behouden, en heeft zij dit te danken aan de kunstbewerking, die de heer van Leuven op haar heeft bewerkstelligd en bij anderen reeds hier en elders meermalen met goed gevolg heeft verrigt.

— Door een geacht ingezeten van Winterswijk, n. l. de heer Willink, fabrikant, is aan zijne wevers ten geschenke gegeven aardappelen, paarde- en grooteboonen, garst enz., ter waarde van *f* 1100.— ten einde zij zoo doende in de gelegenheid zouden zijn, op hunne akkers te pooten en te zaaijen, om daardoor dit jaar een oogst te kunnen verkrijgen, waarvan zij anders verstoken zouden zijn, daar zij in deze dure tijden ter naauwernood genoeg kunnen verdienen voor hun levensonderhoud, en dus niet kunnen zorgen voor de toekomst. Mogt dit edele voorbeeld van den heer W. ook elders navolging vinden! — Wij hopen, dat ook hier in Aalten, waar zulks zeer noodig is, de arme man door den weldenkenden in staat moge gesteld worden, ook zijn land te kunnen bepooten en bezaaijen!

Groningen, 9 April. Dezer dagen hebben eenige ingezetenen dezer stad zich eenen maaltijd van onderscheidene geregten van paardenvleesch doen gereed maken, als proefneming. Dat vleesch scheen goed te smaken, daar het paard jong en vet was, ofschoon de smaak eenigzins zoetachtig was. Men houdt het er voor, dat de consumtie van gerookt paardenvleesch hier meer en meer zal plaats hebben.

Haaren, 9 April. Men verneemt, dat Mgr. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht en administrator van het Bisdom 's Bosch, die nog altijd te Tilburg woont, binnen eenige dagen zich alhier zal komen vestigen. Men houdt zich onledig met het in gereedheid brengen van het nieuwe bisschoppelijke paleis aan den straatweg van 's Bosch op Tilburg, onder deze gemeente gelegen.

---

§ § **Maastricht**, den 9 April. Voorleden week is hier het eerste nummer verschenen van een in het fransch geschreven weekblad, ten titel voerende, L'INTELLIGENCE, *revue hebdomadaire, politique, litteraire et industrielle*, hetwelk zich hoofdzakelijk schijnt te willen bezig houden met locale belangen, zonder politieke kleur aan te nemen. Er worden thans in deze stad drie fransche bladen en een Nederduitsch uitgegeven.

— In de laatste Raadsvergadering is door het dagelijksch bestuur eene mededeeling gedaan, welke algemeene bezorgdheid bij de ingezetenen heeft opgewekt. Het geldt een aanzienlijk deficit in de stadskas, dat voor de loopende dienst op niet minder dan *f* 46000 wordt geschat. De Raad heeft dien ten gevolge het besluit genomen om, onder nadere goedkeuring, eene leening uit te schrijven en de [...] gen op boter en kaas, alsmede de opcenten op de [...] en tarwe, het gedistilleerd, het bier en de wijn te [...] hoogen. Het is te wenschen, dat door eene spoedige [...] heele herziening van het belastingstelsel meer doeltreffende middelen zullen gevonden worden om in de behoeften [...] gemeente te voorzien. Bij de steeds bestaande duurte [...] levensmiddelen en het ophanden zijnde vertrek van [...] gedeelte van het garnizoen, waardoor vele ingezetenen een gevoelig nadeel zullen lijden, heeft de onverw[...] mededeeling van het bestaande deficit, meer dan ooit [...] pijnlijken indruk gemaakt.

— Bij koninklijk besluit van 2 Maart jl. is aan het [...] gevestigd Athenaeum van wege het Rijk eene subsidie [...] dit jaar verleend ten bedrage van 1500 gulden.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 11 April 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$54\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$		Pct.	
Dito Certificat.	3		*Hope* 1798/1816	5	$98\frac{3}{}$[...]
Dito dito .	4	$82\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	78[...]
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	71[...]
Belgie.			Dito *Stieglitz*. .	4	71[...]
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
Dº *Rothschild*.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito.. .	6	
Obligatien. . .	3				
Spanje.		(17	**Polen.**		
Nieuwe	1	$16\frac{15}{16}$ $17\frac{1}{16}$	Obligatien . . .	4	61[...]
Dito Buitenl. .	3	35 36			
Dº Binnenl. ⁶/m.	3	$32\frac{5}{16}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{9}{16}$	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$3\frac{9}{16}$	Metalliek . . .	5	5[...]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	7[...]
Portugal.			Dito letter B . .	5	7[...]
Londen nieuwe.	5	$31\frac{3}{4}$ $2\frac{1}{8}$ 32	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	2[...]
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	2[...]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. $89\frac{1}{2}$; Mexic[...] 3 pct. $22\frac{5}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; dito Onb. $22\frac{5}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$[...] Lond. p. s. 100. $2\frac{1}{2}$ $16\frac{5}{8}$, 17; dito Uitg. $6\frac{1}{8}$, [...] $2\frac{7}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. 56, 57; Grieken, te Lond. 5 p[...]

De stemming was heden wederom zeer ongunsti[...] bewerkstelligen van veelvuldige verkoopen, in meest[...] en vreemde effecten.

FRANKFORT, Maandag 10 April. 5 pct. Met[...] Spanje binn. 3 pct. $33\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{3}{8}$; W[...] $117\frac{1}{2}$; dito Parijs $94\frac{1}{8}$; dito Weenen $88\frac{3}{8}$.

LONDEN, Maandag 10 April. Consols op [...] Mexico N. 3 pct. $24\frac{7}{8}$. $24\frac{1}{2}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. [...] Uitg. $6\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. 77, 79; Spanje [...] $35\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $17\frac{3}{8}$, $17\frac{3}{8}$; dito Certific[...] Russen 5 pct. 95, $95\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 57, [...] Ecuador $3\frac{3}{4}$.

PARIJS. Maandag 10 April. Fr $4\frac{1}{2}$ pct. [...] 3 pct. 63 60; Sp. Binn. 3 pct. $32\frac{1}{2}$; dito [...]

WEENEN, Maandag 10 April. N. Meta[...] Leen. 89; dito Lett. B 107; Bankact. 1190 [...] 99; Loten van fl 250 $120\frac{3}{4}$; Wissel Londen [...] $59\frac{1}{2}$; Zilver 38.

MADRID, Vrijdag 7 April. Sp. binn. [...] nieuwe 1 pct. $16\frac{1}{16}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te [...]